

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Astafiev Valeri în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Nisfoianu Ilie XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 10.08.2018 – 26.02.2021.

Instanța de apel: 24.03.2021 – 11.05.2022.

Instanța de recurs: 31.10.2022 – 21.12.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 februarie 2021, Nisfoianu Ilie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și condamnat în baza acestei legi la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale, în sumă de 27 500 (douăzeci și șapte de mii cinci sute) lei.

S-a dispus de a fi încasat din contul inculpatului suma de 640 (șase sute patruzeci) lei în folosul statului pentru efectuarea expertizei judiciare raport de expertiză medico - legală nr. 201802D0887 din 14.05.2018 și nr. 201802D0872 din 16.05.2018.

Măsura preventivă, obligațiunea de nepărsire a țării, aleasă la 31.07.2018 lui Nisfoianu Ilie prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău – Dumitru Barbăroș (f.d.107), nefiind înaintat demers de prelungire și nefiind prelungită, în conformitate cu art. 195 alin. (5) pct.1 Cod de procedură penală, a fost încetată de drept peste 30 zile calendaristice.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, Nisfoianu Ilie la data de 10 aprilie 2018 aproximativ la ora 19 și 10 min., în mun. Chișinău, conducând automobilul de model "Xxx xxxx" cu numerele de înmatriculare XXX XXX, se deplasa pe str. Petricani din direcția str. Mircești în direcția șos. Balcani, avându-i în calitate de pasageri în salonul automobilului pe cet. Protenchina Natalia și Broslav Artur. În timpul deplasării pe carosabilul indicat, ajungând în dreptul

imobilului cu nr. 31 de pe strada indicată, nu a manifestat prudență sporită la trafic și nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce caracterizează, condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei și modalității de conducere a vehiculului, prin ce a ignorat cerințele pct. 45 (1) și (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia "(1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) 2 dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) condițiile rutiere; e) situația rutieră; (2) iar în cazul în care apar obstacole ce pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului", s-a angajat în efectuarea unei depășiri a unui automobil care de deplasa în fața sa pe aceeași bandă care a semnalizat intenția de a preselecta spre stânga, fără să se asigure în executarea în siguranță, a respectivei manevre prin ce a ignorat cerințele pct. 51 lit. b) a aceluiași regulament, care indică, că, "înaintea depășirii, conducătorul vehiculului trebuie să se asigure că: cel care îl precedă pe aceeași bandă nu a semnalizat intenția de a depăși sau intenția de a preselecta spre stânga ", s-a angajat în efectuarea depășiri în zona de acțiune a indicatoarelor rutiere 5.50.1 și 5.50.2 ale anexei nr.3 al Regulamentului Circulației Rutiere „trecerea pentru pietoni”, prin ce a încălcat și cerințele pct.54 (1) lit. b) a Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia "depășirea este interzisă: pe trecerile pentru pietoni și în imediata apropiere înainte de acestea" și ca urmare a comis tamponarea cu automobilul de model „XXXXX” cu numărul de înmatriculare XXX XXX, la volanul căruia se afla cet. Rotaru Vasile, și care se afla angajat în efectuarea manevrei de cotire spre stânga.

În rezultatul accidentului în traficul rutier, mijloacele de transport indicate au fost tehnic deteriorate, iar pasagerii din salonul automobilului de model "Xxx xxxx" cu numerele de înmatriculare XXX XXX s-au ales cu leziuni corporale după cum urmează; Broslav Artur, i-au fost cauzate potrivit raportului de expertiză medico-legale nr.201802D0887 din 14.05.2018 vătămări corporale medii, sub formă de "fractură în loc tipic os radial stîng; fractura os scafoid fără de deplasare", pasagera Protenchina Natalia, i-au fost cauzate potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 201802D0872 din 16.05.2018, vătămări corporale neînsemnate, sub forma de "edem a țesuturilor moi la nivelul gambei drepte".

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale, Nisfoianu Ilie a comis infracțiunea prevăzută de **art. 264 alin. (1) Cod penal**, individualizată prin „încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale unei persoane.”

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Astafiev Valeri în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatului a invocat că:

- declarațiile tendențioase date de martorii Rotaru Vasile și Zhiban Mihail nu pot fi puse la baza stabilirii vinovăției lui Nisfoianu Ilie, deoarece conținutul lor creează confuzii și o mulțime de întrebări neelucidate de organul de urmărire penală, nefiind concludente și pertinente;

- declarațiile martorului Broslav Artur exclud imputarea în privința lui Nisfoianu Ilie a acțiunii de încălcare a Regulamentului Circulației Rutiere sub aspectul că, înaintea depășirii, conducătorul vehiculului trebuie să se asigure că, cel care îl precedă pe aceeași bandă nu a semnalizat intenția de a depăși sau intenția de a preseleca spre stînga. De asemenea, nu este posibil din punct de vedere tehnic și științific, ca Rotaru Vasile să fi cedat trecerea a 2 automobile (conform declarațiilor) care veneau din față, iar Nisfoianu Ilie să fi fost angajat în acest moment la depășire, fapt care a adus la tamponarea acestora. În situația descrisă, este evident că Nisfoianu Ilie urma să se ciocnească cu unul din automobilele care veneau din față declarate de Rotaru Vasile și Zhiban Mihail;

- din sentința atacată, instanța de judecată reține declarațiile martorilor Rotaru V. și Zhiban M. care sunt identice, și anume potrivit declarațiilor reiese că șoferul automobilului "Mercedes" se deplasa pe banda sa, și având nevoie de a coti spre stînga, a aprins semnalizatorul la stînga, a cedat trecerea la 2 mașini de pe contrasens, și ulterior a început efectuarea manevrei spre stînga fiind tamponat de automobilul de model "Xxx xxx". Evident, că această întrebare urma să fie pusă în fața expertului judiciar din domeniul autotehnic la urmărirea penală, fapt ignorat de către organul de urmărire penală;

- au fost respinse și cererile depuse de partea apărării la faza urmăririi penale cât și cercetărilor judecătorești privind efectuarea experimentului conform prevederilor art. 123 Cod de procedură penală și verificarea declarațiilor martorilor la locul accidentului în conformitate cu prevederile art. 114 Cod de procedură penală. Aceste acțiuni ar fi permis părților de a restabili tabloul accidentului rutier și stabilirea vinovatului în provocarea lui;

- chiar dacă instanța a admis cererea părții apărării privind dispunerea efectuării expertizei autotehnice-judiciare, acesta a fost refuzată de expertul judiciar în lipsa datelor obiective ce urmau a fi stabilite de către organul de urmărire penală. Astfel, în demersul către instanța de judecată, Centrului Național de Expertize Judiciare nr.02d din 04.01.2021 pentru efectuarea expertizei a solicitat date obiective care, "pot fi obținute experimental cu reconstituirea faptei la fata locului accidentului". În lipsa acestora, la 11.01.2021 prin nr.024 Centrul Național de Expertize Judiciare a refuzat efectuarea expertizei judiciare dispuse. Fiind solicitată repetat reconstituirea faptei la fața locului accidentului, instanța de fond a refuzat această acțiune, deoarece, efectuarea suplimentară a acțiunii de urmărire penală și anume, experimentul a fost respinsă prin încheierea protocolară a instanței de judecată ca neîntemeiată, ori instanța de judecată nu are rolul organului de urmărire penală de a efectua acțiuni de urmărire penală. Astfel, s-a pus un impediment considerabil, nu din vina inculpatului, la realizarea scopului

procesului penal stipulat la alin. (2) art. 1 Cod de procedură penală;

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.04.2018, cu schița și tabelul foto anexat și procesul-verbal de cercetare la fața locului (suplimentar) din 26.06.2018, cu schița și tabelul foto anexat, la care face referință instanța de fond ca probe (pct. 7 lit. d) și pct. 34 din Sentință) nu este în măsură să aducă clarități asupra împrejurărilor faptice de producere a accidentului rutier;

- raportul de expertiză medico - legală nr. 201802D0872 din 16.05.2018 potrivit căruia lui Protenchina Natalia i s-a cauzat vătămare corporală neînsemnată (f.d. 57-58) și Raportul de expertiză medico - legală nr. 201802D0887 din 14.05.2018 potrivit căruia lui Broslav Artur i s-a cauzat vătămare corporală medie (f.d.68-69) nu poate fi pus la baza sentinței în lipsa recunoașterii prejudiciului cauzat de persoane, adică nu există parte vătămată;

- martorii Broslav Artur și Protenchina nu au înaintat careva pretenții de ordin material și moral în privința lui Nisfoianu Ilie, astfel la dosar lipsind declarația părții vătămate în acest sens;

- în sentința atacată, instanța de fond indică că, recunoașterea cet. Protenchina Natalia în calitate de parte vătămată este un drept și nu o obligație procesuală, iar organul de urmărire penală nu poate emite un act procesual în acest sens fără consimțământul persoanei, mai mult ca atât în Codul de procedură penală lipsește o normă imperativă în acest sens. În situația respectivă, în lipsa unei părți vătămate, inculpatul Nisfoianu Ilie a fost lipsit de dreptul prevăzut la art. 109 alin. (1) Cod penal (împăcarea părților);

- din mijloacele de probă menționate de instanță, nu reiese în nici-un mod concluzia primei instanțe (pct. 26 din Sentință), că în rezultatul analizei probelor administrate, din punct de vedere al coroborării lor, fapta reținută în sarcina inculpatului Nisfoianu Ilie întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) din Codul penal și anume, latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate. De fapt, instanța de fond contrar prevederilor art. art. 24 alin. (2), 26 alin. (3) din Codul de procedură penală, reieșind din conținutul principiului contradictorialității în procesul penal, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. iar judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la ideea preconcepută că acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii. Sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului;

- instanța de fond la pronunțarea sentinței atacate suplimentar la cele enunțate supra urma să țină cont de următoarele: Conform comentariilor la art. 264 Cod penal- încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere este o acțiune sau inacțiune a conducătorului mijlocului de transport, legată de încălcarea uneia sau a câtorva prevederi ale Regulamentului circulației rutiere din 27.07.1999 cu modificările ulterioare sau a altor acte legislative ce reglementează securitatea circulației și exploatării transportului. De exemplu, depășirea vitezei stabilite,

nerespectarea cerințelor indicatorilor de circulație, depășirea neregulamentară a altui mijloc de transport etc. Astfel, în privința lui Nisfoianu Ilie se impută încălcarea următoarelor categorii de reguli din RCR: 3.2 pct.45 alin.(1) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră. Alin. (2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”. Dispoziția art. 264 Cod penal este de blanchetă și în ea nu sunt enumerate încălcările incriminate, făcându-se trimitere la anumite reguli referitoare la securitatea circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport. De aceea este necesar a se conduce de actele normative menționate, stabilind care articol, alineat sau punct ale acestor reguli au fost încălcate. În cazul din speță, din învinuirea adusă nu reiese nici o probă că, Nisfoianu Ilie ar fi încălcat toate aceste prevederi din pct.45 al RCR. În situația dată urmează să țină cont de prevederile alin.(2) art.3 CP, în special că Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sînt interzise 3.2.1 Pct.51 lit.b) RCR - înaintea depășirii, conducătorul vehiculului trebuie să se asigure că cel care îl precedă pe aceeași bandă nu a semnalizat intenția de a depăși sau intenția de a preseleca spre stînga. La baza imputării acestei încălcări stau doar declarațiile contradictorii al martorilor Rotaru Vasile și Zghiban Mihail, veridicitatea cărora este îndoielnică, ținînd cont și de gradul de rudenie între aceștea. Alte probe ce ar confirma încălcarea menționată partea acuzării nu are;

- acuzarea a ignorat declarațiile inculpatului;

- la momentul începerii manevrei de depășire, Nisfoianu Ilie se deplasa pe un sector de drum pe care depășirea era permisă. La momentul finalizării depășirii sus-numitul a observat indicatorul, însă datorită faptului că se afla în dreptul vehiculului condus de Rotaru Vasile a decis să finalizeze manevra. Organul de urmărire penală nu a estimat corect legătura de cauzalitate la investigarea accidentului rutier ce face obiect de examinare. Faptul finalizării depășirii pe trecerea de pietoni de către Nisfoianu Ilie, adică încălcarea pct.54 alin.(1) CRC nu se află în legătură de cauzalitate cu urmările prejudiciabile survenite în privința pasagerilor care se aflau în vehiculul lui Nisfoianu Ilie. Consideră, că o asemenea legătură de cauzalitate poate fi constatată între acțiunea de încălcare de către Rotaru Vasile a regulilor prevăzute la pct.39 alin.(1) RCR potrivit căreia - înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic și a pct.53 alin.(1) RCR potrivit căruia -Conducătorului de vehicul ce urmează a fi depășit îi este interzis să creeze obstacole depășirii prin mărirea vitezei sau alte acțiuni. Însă acest aspect nu a fost investigat de către organul de urmărire penală și ignorat de

către instanța de fond. În ansamblu, consideră că prima instanță a efectuat constatări pripite privind vinovăția inculpatului, acordând probelor administrate de partea acuzării o apreciere defectuoasă, bazată în exclusivitate pe presupuneri, fapt contrar prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, potrivit cărora concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului;

- conținutul sentinței, aprecierea arbitrară a probelor și bazarea pe circumstanțe care nu reies din materialele cauzei indică asupra faptului că inculpatului Nisfoianu Ilie i-a fost lezat în mod substanțial dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 CEDO.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022 a fost respins ca nefondat, apelul avocatului Astafiev Valeri în numele inculpatului și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că inculpatul Nisfoianu Ilie este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, reieșind din totalitatea probelor acumulate la dosar, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, și că nu s-au comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunii infracționale.

Instanța de apel a considerat că argumentele avocatului expuse în cererea de apel reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului Nisfoianu Ilie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii.

Instanța de apel a considerat dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Nisfoianu Ilie și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile martorilor Zghiban Mihai, Broslav Artur și Rotaru Vasile, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.04.2018 din 26.06.2018, raportul de expertiză medico - legală nr. 201802D0872 din 16.05.2018 raportul de expertiză medico - legală nr. 201802D0887 din 14.05.2018, proces-verbal de confruntare din 16.07.2018.

În decizie, descriind și analizând elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a statuat că juridic, fapta reținută în sarcina inculpatului Nisfoianu Ilie, se încadrează în baza de art. 264 alin. (1) Cod penal, individualizată prin „încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale.”

Instanța de apel a constatat că prima instanță la individualizarea, stabilirea categoriei pedepsei inculpatului Nisfoianu Ilie a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, de personalitatea inculpatului care anterior nu a fost condamnat, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru.

Instanța de apel a considerat justificat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, în mărime de 550 unități convenționale, or, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă – amendă – până la cea mai aspră – închisoare.

Instanța de apel a constatat că anume această pedeapsă în formă de amendă, este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpat, cât și personalitatea inculpatului.

S-a menționat în deciziei că, pedeapsa stabilită de prima instanță a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

În cele din urmă, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Nisfoianu Ilie, va fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de amendă în sumă de 550 unități convenționale, echivalentul a 27 500 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Astafiev Valeri în numele inculpatului, prin care invocând incidența *pct. 6)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea integrală a cererii de recurs, repunerea în termen, casarea integrală a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.1 În susținerea recursului expediat în adresa instanței de recurs la 16 septembrie 2022, avocatul Astafiev Valeri invocă că:

- judecata la Curtea de Apel Chișinău a avut loc fără participarea inculpatului,

or, participarea inculpatului la procesul de judecată era obligatorie potrivit legii;

- cauza a fost judecată în ordine de apel fără citarea legală a inculpatului;
- inculpatul a fost în imposibilitate de a se prezenta deși a înștiințat instanța despre această imposibilitate (prin intermediul apărătorului);
- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- presupusei fapte săvârșite de inculpat i s-a dat o încadrare juridică greșită;
- probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată nu au fost examinate în ședință;
- dispozitivul sentinței de condamnare este în contradicție cu partea descriptivă și nu corespunde exigențelor stipulate la art. 395 Cod de procedură penală;
- documentarea cazului cet. Nisfoianu Ilie XXXXX a fost efectuată cu încălcarea dreptului la apărare și dreptul la un proces echitabil;
- la documentarea cazului, agenții constatatori au ignorat și încălcat dispozițiile Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 296 din 16.04.2009;
- declarațiile agenților constatatori în instanța de judecată sunt contradictorii cu cele făcute în fața organului de urmărire penală. Deci, acestea nefiind pertinente nu pot fi puse la baza stabilirii vinovăției lui Negru Morel-Marius, deoarece creează confuzii și o mulțime de întrebări neelucidate de organul de urmărire penale;
- a fost încălcat termenul de recunoaștere a cet. Negru Morel-Marius în calitate de bănuț;
- decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău contestată a fost recepționată prin colet poștal la 18.08.2022, motiv din care, se constată că cererea de recurs este declarată în termenul prevăzut de lege.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.*

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, *la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.*

Potrivit materialelor dosarului se constată că, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data 11 mai 2022, în prezența procurorului, inculpatului și avocatului acestuia, fapt confirmat prin procesul-

verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (Vol. II, f.d. 6-9, 11), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării deciziei integrale și anume pentru data de **20 iulie 2022**, ora 14:00. Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (Vol. II, f.d. 10) se constată că, la data stabilită, în prezența procurorului a fost pronunțată decizia motivată, celorlalți participanți fiindu-le expediată prin intermediul oficiului poștal (Vol. II, f.d. 32).

În continuare, Colegiul menționează că, avocatul Astafiev Valeri a declarat recursul ordinar împotriva deciziei, la data de **16 septembrie 2022**, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe scrisoarea electronică (Vol. II, f.d. 45).

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul penal specifică faptul că termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de 21 iulie 2022, adică a doua zi după pronunțarea deciziei, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de **22 august 2022**. Prin urmare, recursul ordinar declarat de către avocatul Astafiev Valeri la 16.09.2022 nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Norma prevăzută la alin. (2) art. 230 Cod de procedură penală stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, **nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual penal și nulitatea actului efectuat peste termen.**

Din sensul dispoziției legale menționate supra, se impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar al avocatului Astafiev Valeri în numele inculpatului Nisfoianu Ilie este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Astafiev Valeri în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Nisfoianu Ilie XXXXXXXX*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **16 februarie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie